

Historie van de site (DSM – Chemelot) 1920-2000

Ernst Homburg
14 Juni 2019

Staatsmijnen 1906-1929

- Wilhelmina, Terwinselen 1906
- Emma, Treebeek 1911
- Hendrik, Brunssum 1915
- Maurits, Geleen-Lutterade, 1926
- Magerkool (huisbrand): Wilhelmina
- Vetkool (cokes): andere drie
- Cokesfabrieken Emma (1918) en Maurits (1929)

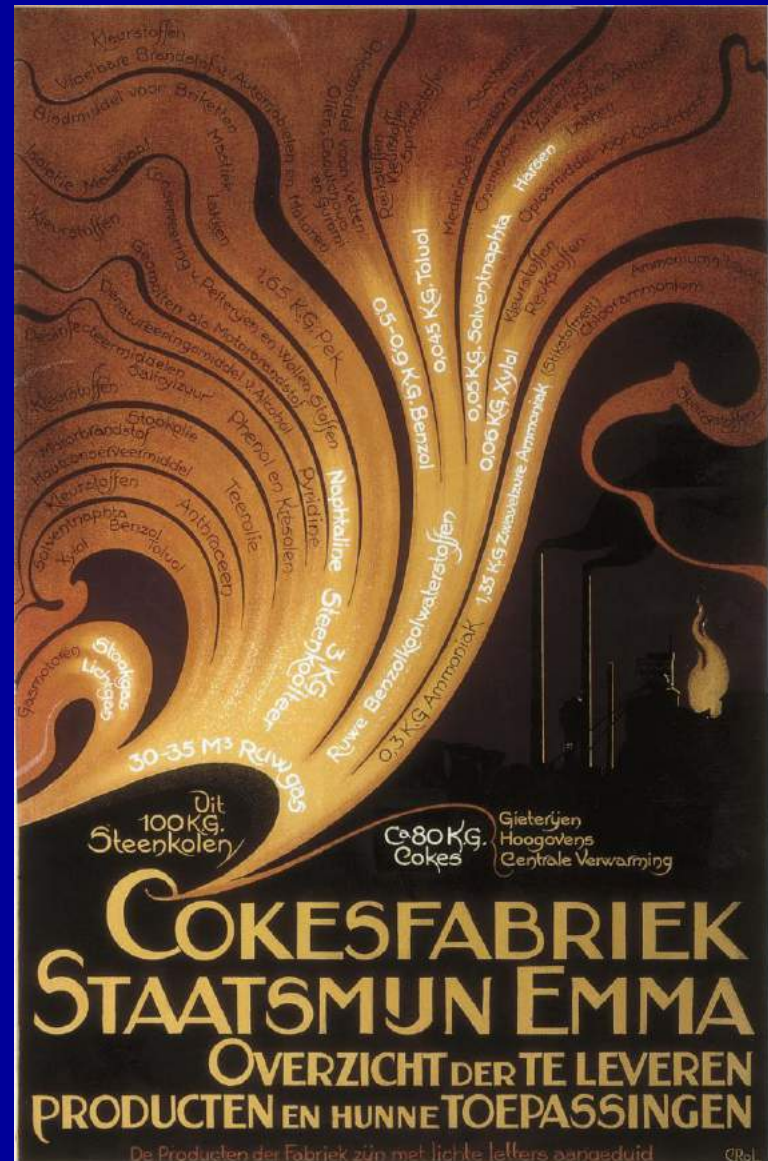
Start van het DSM complex bij Geleen

- 1901 eerste boorverzoeken Geleen door Duits bedrijf
- 1902 Staatsmijnen
- 1907 Staatsmijnen verwerft Maasvelden
- 1908 gemeente Geleen tegen komst mijn; Sittard meer positief (ca. 1911 Emma trekt ook arb. Geleen-Sittard)
- 1912 boringen rond Geleen, Lutterade, etc.

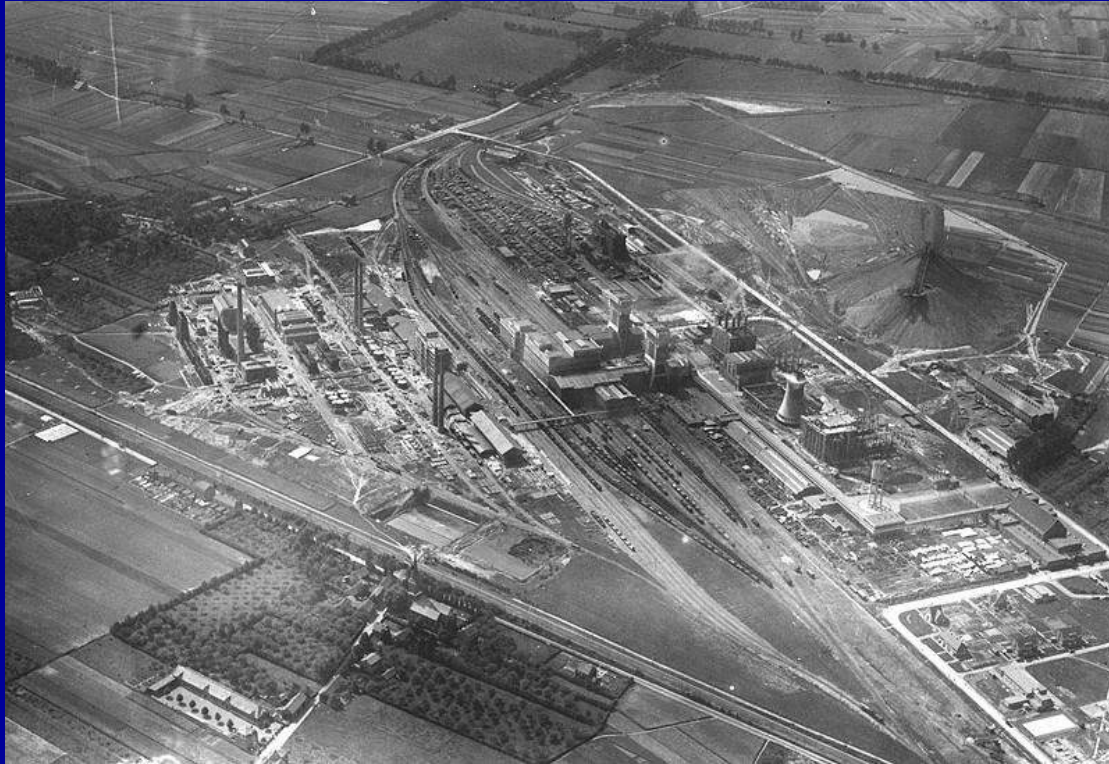

Producten cokesfabrieken

- Cokes
- Ammoniakwater – ammoniumsulfaat (kunstmest)
- Koolteer: benzol (benzeen, toluen), fenol, naftaleen en andere organische chemicaliën
- Gas

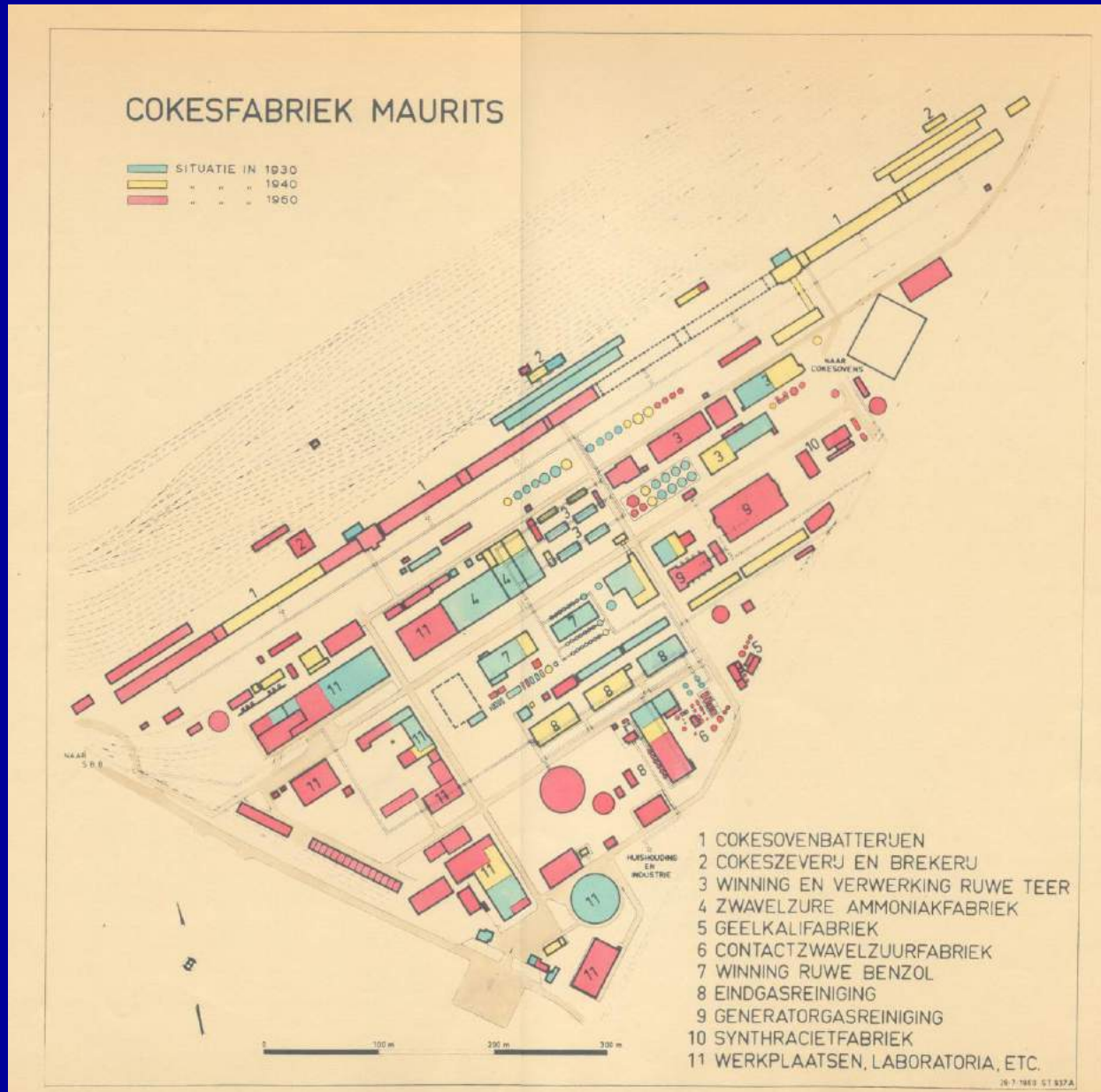

Mijn Maurits – Cokes - SBB

- 1915 KB vestiging mijn te Lutterade
- 1916 KB naam Maurits
- 1925-1926 start mijn
- 1929 cokesfabriek: gasnet + SBB

Cokesfabriek Maurits

Gashouder Maurits

6 maart 2019

Stikstofbinding Nederland

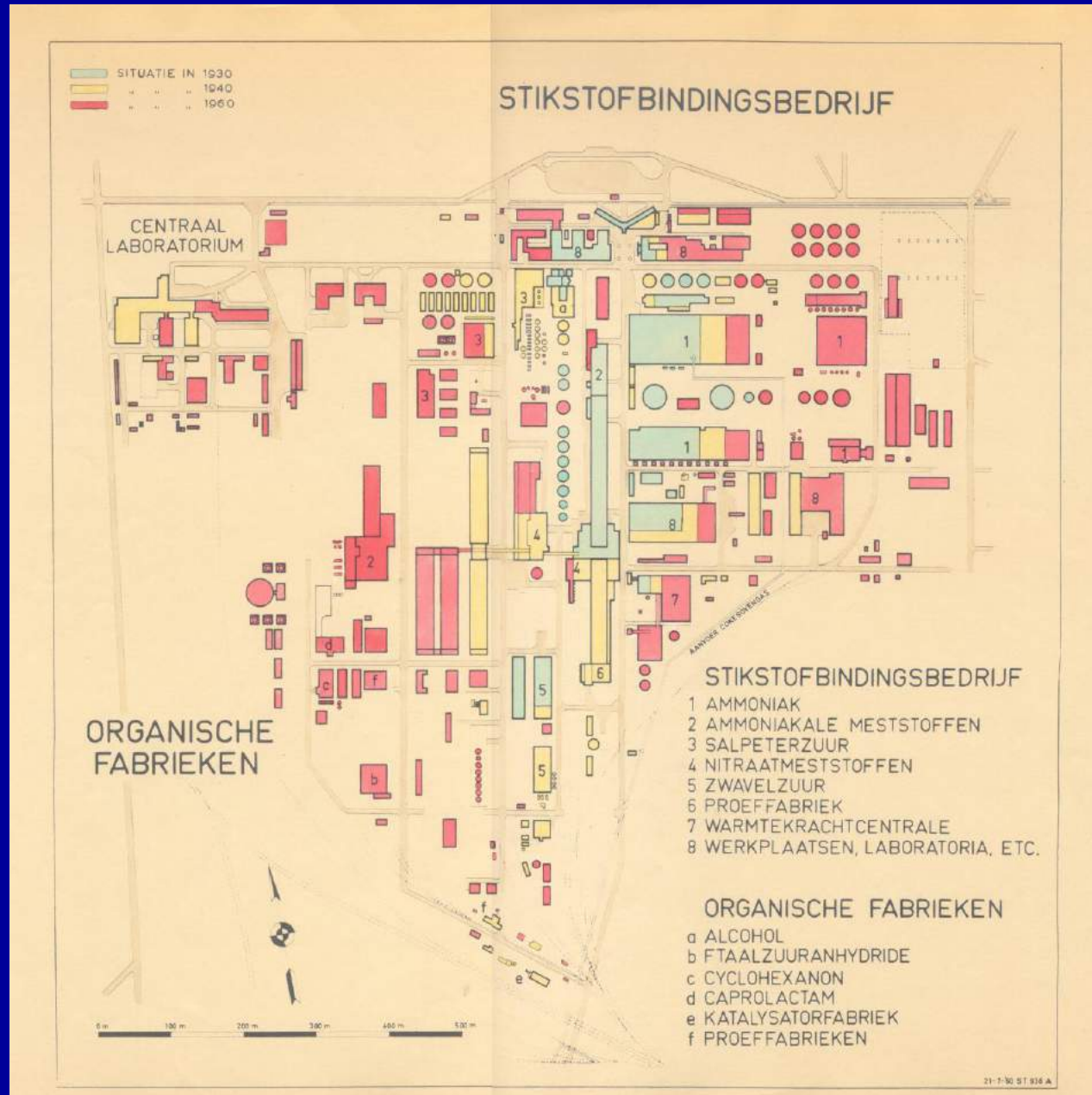
Mekog (Hoogovens)	IJmuiden	1928
Staatsmijnen (Mijnbouw)	Lutterade	1929
CNA (Comp. Neerlandaise d'Azote) (cokesfabr. ON)	Sluiskil	1929

SBB ca. 1932

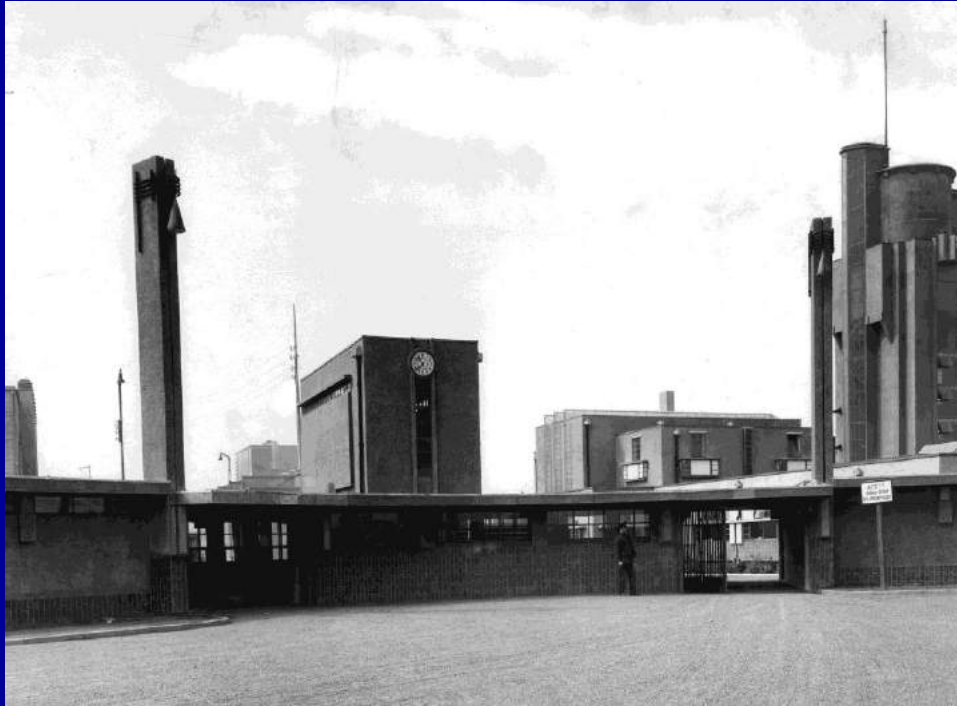
- gas/luchtscheiding, gashouders, synthesegebouw
- kantoor en laboratorium, sulfaatfabriek, loodsen, nitraatfabriek
- salpeterzuurfabriek, opslagtanks, zwavelzuurfabriek

SBB 1930-1960

Poortgebouw 1930

Bad- en schaftlokaal 1930

Start van research – Lab SBB 1930

Interieur lab

6 maart 2019

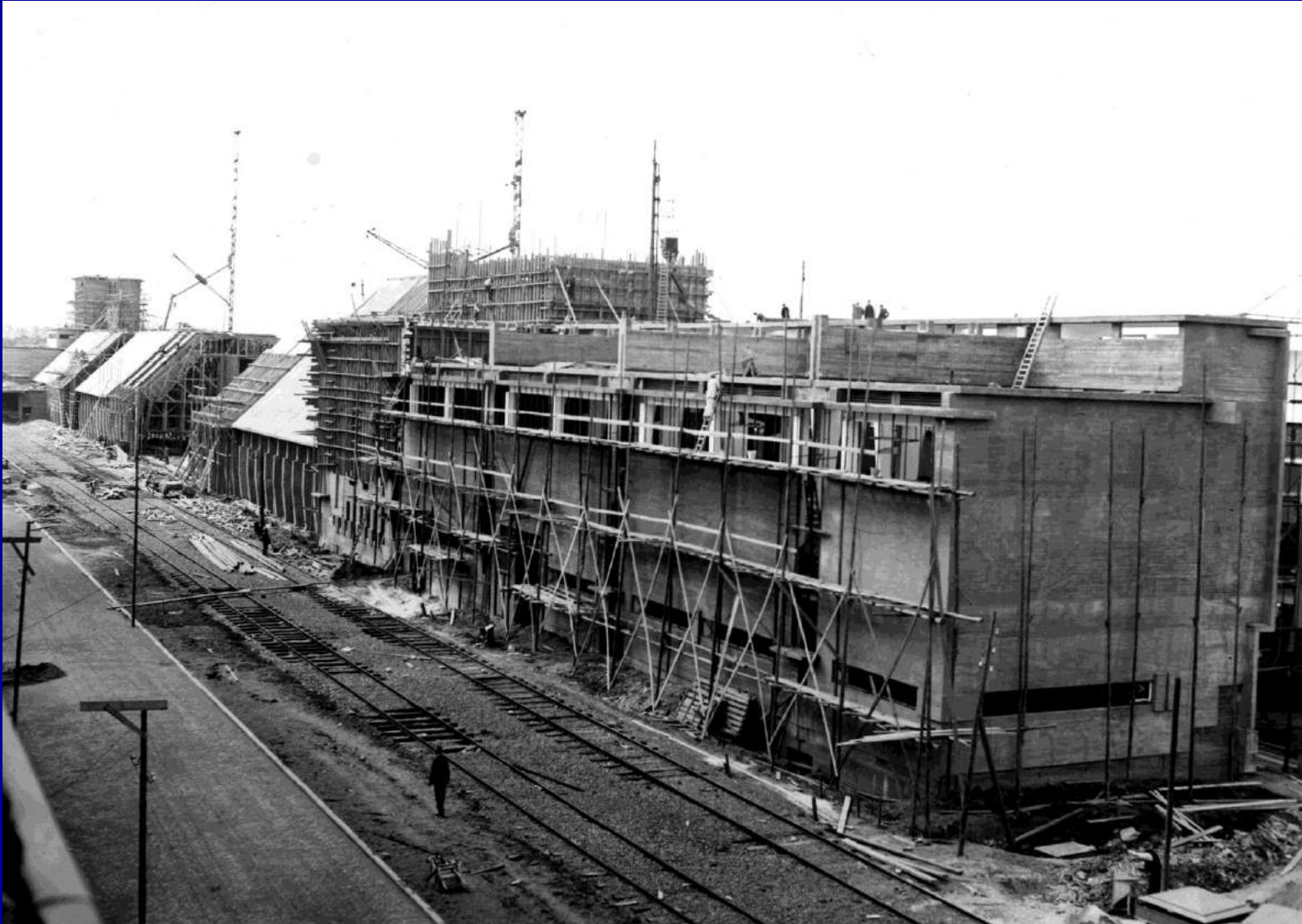
‘fysische straat’ – gasscheiding 1930

'fysische straat' synthese hal 1930

‘chemische straat’ ZA 1929

‘chemische straat’ NF1 1932 (1940)

‘chemische straat’ NF2 – 1938-1940

'chemische straat' KGF 3 – 1962-63

‘chemische straat’ ZZF – Iodenkamer 1930

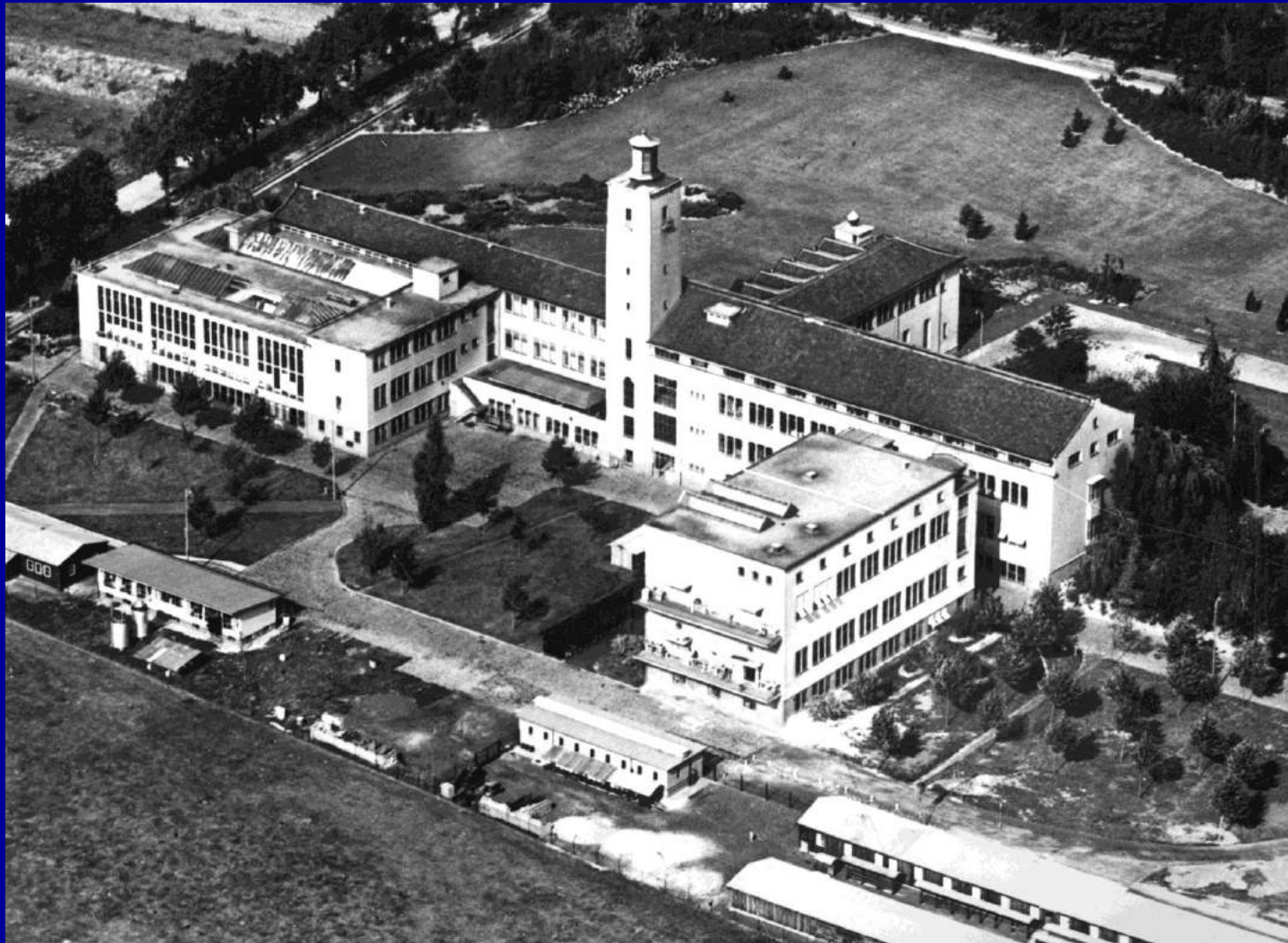

'chemische straat' CZF – contact proces 1938

Centraal Laboratorium (start 1940)

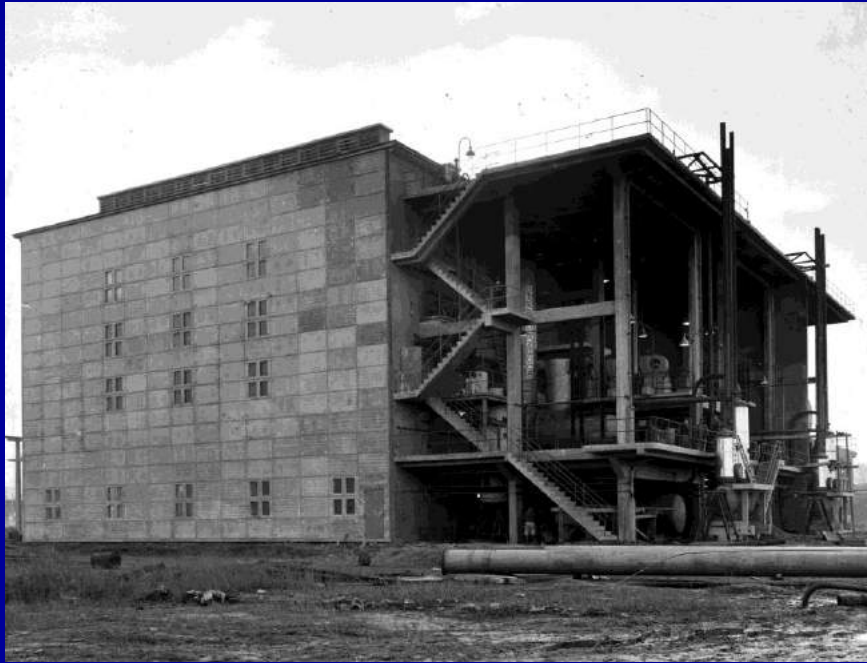

Mijn en chemie 1947

Het Mauritscomplex in 1947.

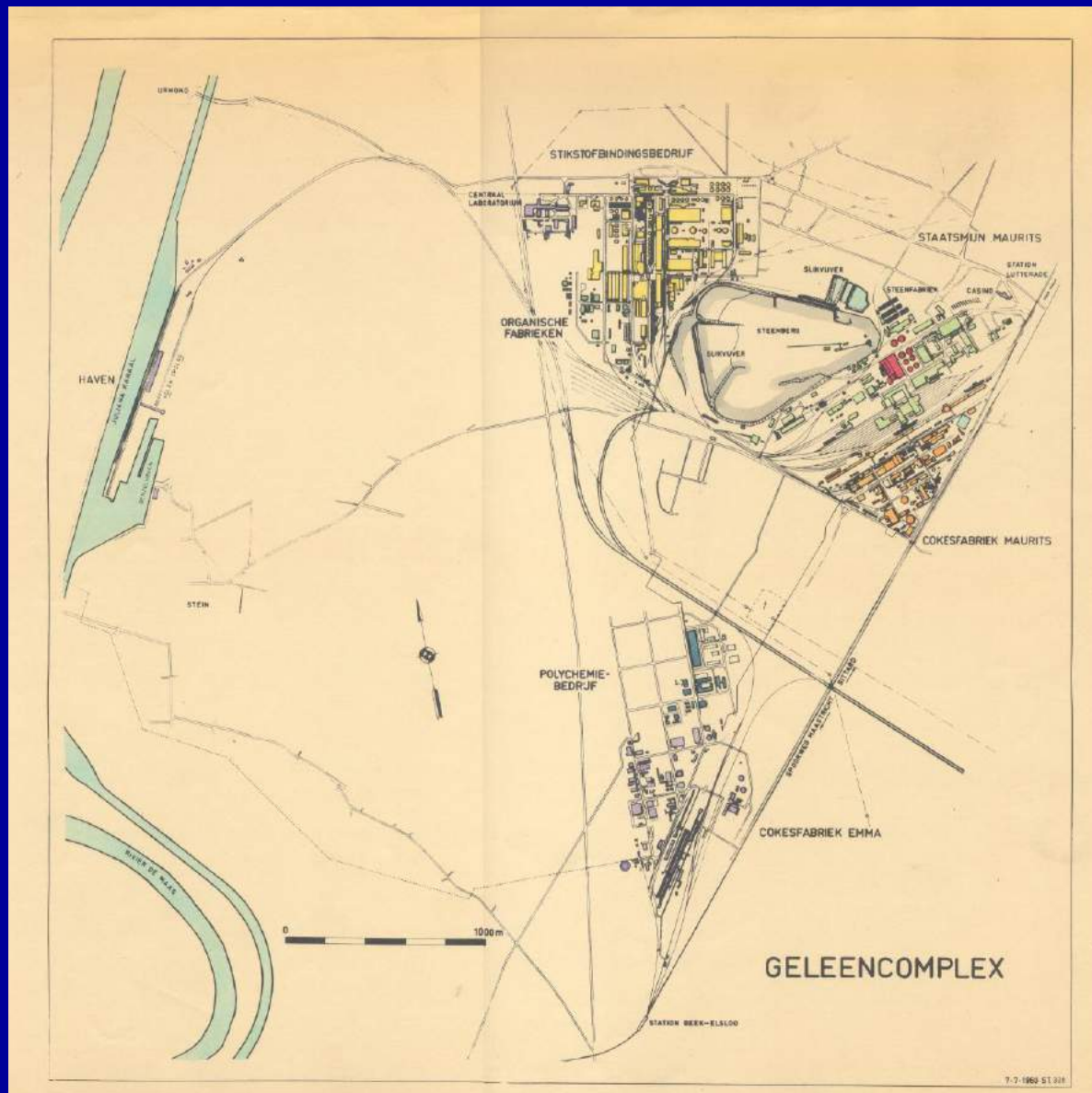
Organische fabrieken: ftaalzuur, 1952, en melamine, 1964

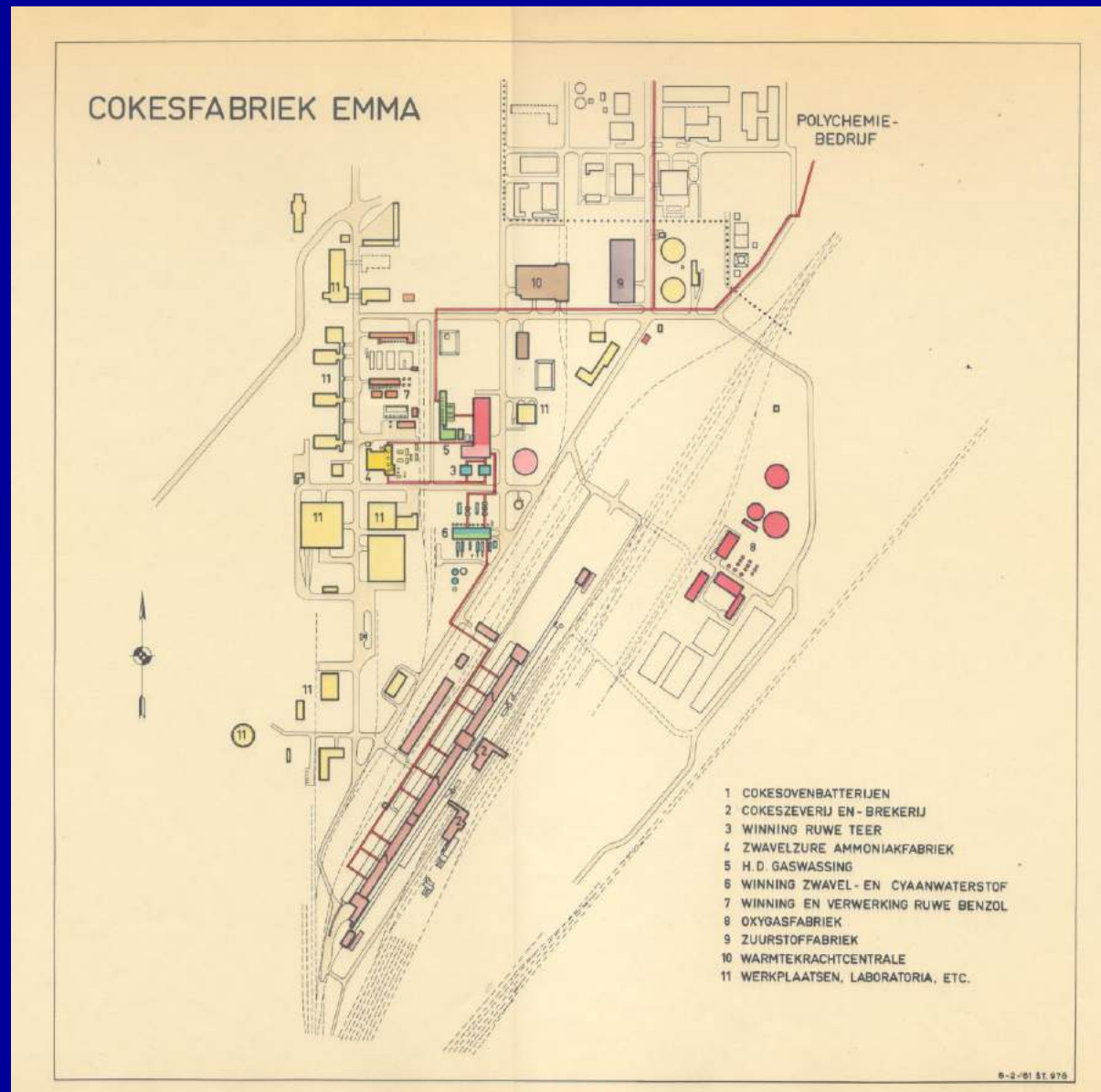
Etappes geschiedenis DSM

- 1902 oprichting – mijnzetel Wilhelmina
- 1918 Cokesfabriek Emma
- 1929 Stikstofbindingsbedrijf – kunstmest
- 1952 caprolactam – vezelgrondstof
- 1959 polyethyleen – plastic
- 1963 naftakraker 1 – 1968 sluiting cokesfabrieken
- 1965-1973 mijnsluiting
- 1970s plastics, bouw (PVC, ABS, PP)
- 1970s-1980s aminozuren, geleidelijk groei biotechnologie en fijnchemie
- 1980s Dyneema en andere hoogwaardige kunststoffen
- 1998 aankoop Gist-Brocades
- 2002 afstoten bulkplastics - Sabic

Ontwikkeling van het Geleencomplex

Cokesfabriek Emma II

Polyethyleen – jaren 50 nog in gebouwen

Polyethyleen ca 1960

Van gebouw naar openlucht

Jeugdherinnering

Petrochemie – locatie Zuid

In de openlucht – vanaf 1930s in USA

Van Emma II naar naftakrakers

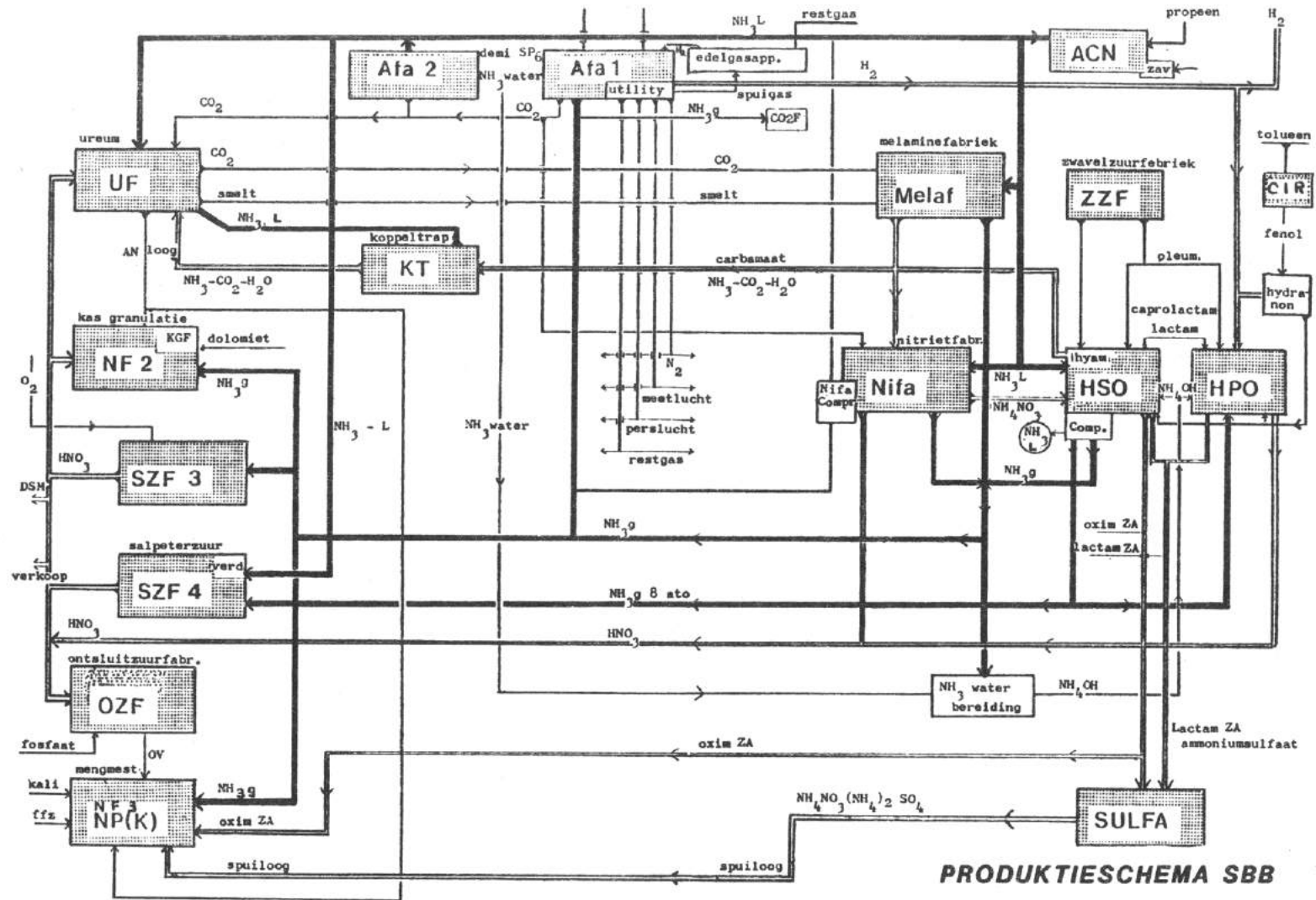
Van carbo- naar petrochemie

Ontploffing NAK 2 - 1975

Een zeer geïntegreerd complex (SBB)

PRODUKTIESCHEMA SBB

procesinteracties met DSM

Spinning off – verkoop van productgroepen

- 1988: Tessenderlo > Ineos > Vynova (PVC)
- 1999: BASF (ABS)
- 2002: Sabic (polyolefinen + krakers)
- 2007-2010: Lanxess (elastomeren)
- 2010: OCI Nitrogen (DSM Agro en DSM Melamine)
- 2015: Fibrant (caprolactam en ZA, en zwavelzuur)
- 2015: AnQuore (ACN)

